

Innowacje w bibliotekach

Ewelina Góralczyk

Biblioteka Publiczna Gminy Łomża z/s w Podgórzu

Dziecko jako użytkownik biblioteki

- ▶ 1862 r. - Biblioteka Publiczna dla dzieci - Manchester Anglia
- ▶ 1922 r. - I Miejska Wypożyczalnia Książek dla Dzieci i Młodzieży - Łódź
- ▶ Rozkwit pedagogiki i psychologii
- ▶ Działania wojenne
- ▶ Dziecko jako główny bohater literacki
- ▶ Dziecko jako odbiorca literatury
- ▶ Rozwój niepodległej kultury
- ▶ Czytelnik dziecięcy - 7-12 lat

Modele funkcjonowania bibliotek

- ▶ **Max Weber** - koncepcja bibliotek „świątyń”:
- ▶ Świątynia słowa- ducha- magiczna (do lat 70-tych XX w.)
- ▶ Świątynia wiedzy (początek lat 90-tych XX w.)
- ▶ Świątynia konsumpcji (przełom XX i XXI w.)

Pojęcie innowacji

- ▶ Innowacją pedagogiczną jest zmiana struktury systemu szkolnego jako całości lub struktury ważnych jego składników - w celu wprowadzenia ulepszeń o charakterze wymiernym. Składniki te obejmują m.in.: nauczycieli, uczniów programy i podręczniki, wyposażenie zakładów wychowawczych, środki masowego przekazu i środowisko wychowawcze. („Nowy słownik pedagogiczny” W. Okoń)
- ▶ Innowacja jest procesem polegającym na przekształceniu istniejących możliwości w nowe idee i wprowadzenie ich do praktycznego zastosowania. (E. Okoń-Horodyńska)
- ▶ Wprowadzenie czegoś nowego. („Słownik języka polskiego PWN”)
- ▶ Zjawisko innowacji jest nierozłącznie związane z pojęciem zmiany, nowości, reformy czy też idei postrzeganej jako nowa. Za innowacje uważa się najróżniejsze fakty, procesy i zjawiska o charakterze technicznym, organizacyjnym, społecznym lub psychologicznym. Tak bardzo zróżnicowane i niesprecyzowane pojmowanie innowacji wynika zarówno z niedługiej tradycji badań nad innowacjami, jak i odmienności ujęć teoretycznych. („Leksykon innowacji” E. Stawasz)

Najpopularniejsze formy pracy z czytelnikiem

- ▶ Lekcje biblioteczne
- ▶ Spotkania autorskie
- ▶ Konkursy
- ▶ Pogadanki
- ▶ Wycieczki do bibliotek
- ▶ Zajęcia plastyczne

Instytut Książki i Czytelnictwa- badania w latach 2008-2009

Po co innowacje w bibliotekach ?

- ▶ Biblioteki utraciły monopol w dziedzinie zaspokajania potrzeb informacyjnych a potrzeby współczesnego dziecka różnią się od potrzeb dziecka z początku XX w. Współczesnemu dziecku coraz trudniej zaimponować, również w bibliotece, stąd potrzeba stwarzania nowych metod i form pracy nie tylko z książką i tekstem, ale ogólnie rozumianą kulturą.
- ▶ Wraz z rozwojem technologii coraz częstszym zjawiskiem jest zastępowanie tekstu drukowanego tekstem przetworzonym, abstraktem, skrótem zawierającym określoną informację.
- ▶ Zmiany te wymuszają na bibliotekach wprowadzenie innowacji w działalności metodycznej z użytkownikami.

Jak „schwytać” czytelnika?

- ▶ Zmień organizację pracy- pracuj z czytelnikiem, nie z książką
- ▶ Wyjdź poza mury biblioteki
- ▶ Zorganizuj kluby „czytelnicze” dla rodziców z małymi dziećmi, przedszkolaków itd.
- ▶ Stosuj szeroko rozumiany marketing
- ▶ Stwórz koła zainteresowań
- ▶ Bądź wiarygodnym partnerem
- ▶ Bierz udział w ogólnopolskich akcjach promujących czytelnictwo
- ▶ Wejdź we współpracę z lokalnymi liderami
- ▶ Chwal się swoimi sukcesami
- ▶ Podążaj za nowinkami technologicznymi
- ▶ Bądź kreatywny
- ▶ Wprowadź innowacje w swojej pracy

Przykłady dobrych praktyk

- ▶ Letni i zimowy wypoczynek dla dzieci (zajęcia manualne, czytelnicze, oglądanie bajek, spotkania autorskie itd.)
- ▶ Escape room (ucieczka z pomieszczenia po rozwiązaniu łamigłówek i zagadek prowadzących do wyjścia)
- ▶ Wyjazdy dla czytelników
- ▶ Cyfrowe Archiwum Tradycji Lokalnej tworzone przy współpracy z Ośrodkiem Karta
- ▶ Szeroka oferta usług cyfrowych (Wi-Fi, druk wielkoformatowy, warsztaty komputerowe, szkolenia online, wypożyczalnia e-book)
- ▶ Projekty długoterminowe np. „Pod Syberyjskim niebem wczoraj i dziś”, „Szlakiem Wisły”, „W drodze do niepodległej”
- ▶ Biblioteka na dwóch kółkach
- ▶ Biblioteka oddziałowa
- ▶ Warsztaty czytania performatywnego

Praktyka czyni mistrza



Teatr KAMISHIBAI (jap. Kami- papier, shibai- sztuka),
czyli teatr ilustracji



Booktalking (mówienie,
opowiadanie o książce)





Kluby zainteresowań



2017/11/27



2016/11/25



Fot. BPG LOMŽA



2016/11/22 11:36

Fot. BPG LOMŽA



Slam podróżniczy



Storytelling (opowiadanie opowieści)





Fot. BPG LOMŻA

Klub Książki Kucharskiej



Fot. BPG LOMŻA



Rajdy rowerowe



Fot. BPG ŁOMŻA



Noc bibliotek



Fot. BPG ŁOMŻA



Fot. BPG ŁOMŻA



Gra terenowa



Animacja poklatkowa

<https://www.youtube.com/watch?v=cWtY2pO3vUg>



Spotkania z historią



Wizyty studyjne



Zajęcia specjalistyczne





Kreatywność



Przestrzeń dla dzieci

Inspiracje:

- ▶ www.poklatkowo.pl
- ▶ www.czasdzieci.pl
- ▶ www.inspiracjedlabibliotek.filantropia.org.pl
- ▶ www.calapolskaczytadzieciom.pl
- ▶ www.lustrobiblioteki.pl
- ▶ www.zabawawhistorie.pl
- ▶ www.tibum.pl
- ▶ www.labib.pl
- ▶ www.mojedziecikreatywnie.pl

Materiały źródłowe:

- ▶ *Czas przemian-czas wyzwań: rola bibliotek i ośrodków informacji w procesie kształtowania kompetencji współczesnego człowieka*, red. J. Jasiewicz, E.B. Zybert, Warszawa 2014.
- ▶ Grabowska, D. *Formy i metody pracy w bibliotekach*, „Animacja w bibliotece”, [online], dostępny w Internecie: http://poradnikbibliotekarza.pl/new/pliki/dodatek_animacja.pdf
- ▶ Rainko, R. *Formy pracy z czytelnikiem dziecięcym w bibliotece*, [online], dostępny w Internecie: <http://www.profesor.pl/publikacja,21155,Referaty,Formy-pracy-z-czytelnikiem-dzieciwym-w-bibliotece>
- ▶ *Książki w życiu najmłodszych*, red. M. Antczak, Warszawa 2015.
- ▶ Kołodziejska, J. *Współczesność i przyszłość bibliotek w Polsce i na świecie*, „Biblioteka w szkole” 1998, nr 5.
- ▶ Świstak, M. *O storytellingu w pracy z dziećmi*, [online], dostępny w Internecie: http://www.sbp.pl/wydawnictwa/produkt?produkt_id=193
- ▶ Winczewska, B. *Zmiany w sprawie innowacji pedagogicznej od września 2017*, [online], dostępny w Internecie: <https://www.portaloswiatowy.pl/organizacja-pracy-szkoly-inne-zagadnienia/zmiany-w-sprawie-innowacji-pedagogicznej-od-wrzesnia-2017-13909.html>
- ▶ Polak, M. *O innowacji pedagogicznej*, [online], dostępny w Internecie: <https://www.edunews.pl/badania-i-debaty/opinie/3577-o-innowacji-pedagogicznej>
- ▶ Góralczyk, E. *Metody pracy z użytkownikiem dziecięcym w bibliotece publicznej- innowacje i ich zastosowanie*, Łomża 2016.